
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

יסודות הפסיכותרפיה : עקרונות אתיים - 51795

תאריך עדכון אחרון 09-10-2013

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' גבי שפלר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: gaby.shefler@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א' 14.10-14.40

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בהיבטים האתיים-המקצועיים של הפסיכולוג הקליני. בראשית הקורס נעסוק בהגדרות שונות של אתיקה ואתיקה מקצועית, ביחסים שבין אתיקה מקצועית וחוק, נתוודע לקוד אתיקה של הפסיכולוגים בישראל ולחוקים הקשורים בעבודה המקצועית ובהסדרת המקצוע. באמצעות קריאה ודיונים בכיתה נפתח רגישות וחשיבה אתית בעשייה הטיפולית והאבחונית. נתייחס לסוגיות ייחודיות לפסיכולוגים קליניים כגון יצירת החוזה טיפולי ותפקידיו, הסכמה מדעת לטיפול ולאבחון, שמירת הגבולות, שמירה על סודיות וחסיון, יחסים כפולים, ניגודי אינטרסים, יחסים קולגיאליים, אתיקה של אבחון וחווית דעה משפטית, סוגיות אתיות בטיפול בילדים ובמתבגרים, אתיקה במחקר פסיכולוגי.

מטרות הקורס:

פיתוח החשיבה וההבנה האתית של התלמידים המיועדים להיות פסיכולוגים קליניים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

יכולת חשיבה והבנה אתית

הכרות ובקיאות בחוקים, בקודים ובתקנות הקשורים לעבודה המקצועית בהיבטיה האתיים והחוקיים

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודיונים מבוססים על קרית חובה ורשות. דיון בסוגיות אתיות שיועלו על ידי התלמידים מתוך עבודתם הקלינית בפרקטיום.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הערה: לכל שעור יש רשימת פריטי קריאה הלקוחים מתוך 3 ספרים בעברית שממוספרים בסוגרים בראשית כל פרק קריאה, רשימת הספרים מופיעה בתיבה הבאה בסילבוס. שעור 1

דיון על פסיכותרפיה ואתיקה בעקבות קריאת ראשית דבר (עמ' 38-7), בספרו של אריון יאלום (1997) על הספה, הוצאת עם עובד.

קוד האתיקה של הפסיכולוגים בישראל קריאה: (8) פרק 29, יהודית אכמון: סוגיות אתיות בפסיכולוגיה עמ' 503-515.

שעור 2

אתיקה מקצועית וחוק

קריאה: (8) פרק 1, אסא כשר: אתיקה מקצועית עמ' 15-30

(8) פרק 3, סליה וסרשטיין פסברג: אתיקה וחוק עמ' 52-71

קריאת רשות לשעור זה: (8) פרק 2, שמשון רובין: על קודים עקרונות ואתיקה מקצועית

במקצועות הבריאות והייעוץ, עמ' 30-51.

שעור 3

פרטיות וסודיות

קריאה: (8) פרק 7, יהודית אכמון: סודיות. עמ' 137-159.

(8) פרק 11, יהודית אכמון וגבריאל וייל: מידע קליני, שמירתו והפצתו, עמ' 208-226.

(9) פרקים 11, 12, 13 עמ' 161-196. (לא חייבים את כולם אבל רצוי)

שעור 4

החוזה הטיפולי - היבטים קליניים ואתיים

קריאה: (8) פרק 10: גבריאל וייל: החוזה המקצועי, עמ' 195-207.

(9) פרק פרקים 9, 10 עמודים 136-160.

שעור 5

מודל שבעת הצעדים לקבלת החלטות אתיות

קריאה: (9) פרקים 1, 2, עמ' 3-33.

שעור 6

יחסים כפולים בין פסיכולוג ולקוח

קריאה: (8) פרק 8, יהודית אכמון: יחסים כפולים, עמ' 160-177.

(9) פרק 4 עמ' 58-70.

שעור 7

יחסי מין בין פסיכולוג ללקוח

קריאה: (8) פרק 9, גבי שפיר: קשרים מיניים בין מקבלי שירות לאנשי מקצוע, עמ' 178-194.

Gabbard GO (2003). Miscarriages of psychoanalytic treatment with suicidal patients

Int J Psychoanal 84: 249-262.

(9) פרק 3, עמ' 37-57.

הערה: תיאור ההתרחשויות הקליניות והאחרות המופיעות במאמר של גאבארד, תורגם ומהווה את ליבו

של הפרק הזה. למי שמתקשה באנגלית - מומלץ לקרוא במאמר של גאבארד רק את הניתוח

להתפתחויות ולמצב.

שעור 8

בעיות אתיות הקשורות לטיפול נפשי

קריאה: (8) פרקים שונים בשער החמישי של הספר: פרקים 16-26.

(9) פרק 5, עמ' 71-87.

שעור 9

בעיות אתיות בטיפול בילדים, במתבגרים, ובמשפחותיהם

קריאה: (8) פרק 13, ימימה גולדברג: ייעוץ וטיפול בילדים: טובת הילד, ההגנה כל הילד ההגנה על

ההורים. עמ' 249-277.

(8) פרק 14, אילנה פרבשטיין, אמירה ישראלי וחגי שדה: סוגיות אתיות בטיפול במתבגרים.

עמ' 278-286.

(9) פרק 11, עמ' 164-175.

שעור 10

אתיקה של הערכות פסיכודיאגנוסטיות וחוות דעת לבית המשפט
קריאה: (8) פרק 27, ברוך נבו: סוגיות אתיות בשימוש במבחנים פסיכולוגיים. עמ' 469-485.
(8) פרק 28, גבריאל וייל: סוגיות אתיות בעבודה פורנסית. עמ' 486-501.
(9) פרקים 16, 17 עמ' 225-247
שעור 11
אתיקה של יחסים קולגיאליים בין פסיכולוגים
קריאה: (8) פרק 12, גבי שפיר: איש המקצוע בהתייחסות לעצמו, לעמיתיו ולחברה. עמ' 227-245
(9) פרק 6, עמ' 88-97.
שעור 12
אתיקה במחקר
(8) פרק 36, שמשון רובין ודני קורן: אתיקה מחקרית: רקע בסיסי והצעות מעשיות. עמ' 603-616
(8) פרק 37, דני קורן: אתיקה מבוססת מחקר: על ערכים, עובדות ושיטות מחקר בתחום האתיקה
המקצועית. עמ' 620-635.
(8) פרק 38, דוד גרינברג וגבי שפיר: סוגיות אתיות בפרסום מדעי של תיאורי מקרה. עמ' 636-646.
(10) פרק של שפיר: אתיקה במחקר בפסיכולוגיה, עמ' 291-308.
שעור 13
סכום הקורס תוך התייחסות גם לקורס יסודות הפסיכותרפיה - עקרונות מקצועיים.

חומר חובה לקריאה:

. שפיר ג'אקו, אכמון י'אקו, וייל ג'אקו (2007). סוגיות אתיות במקצועות הייעוץ והטיפול
הנפשי. מהדורה
שלישית מעודכנת ומתוקנת. ירושלים: הוצאת מאגנס.
9. אכמון י'אקו, שפיר ג'אקו, וייל ג'אקו (2012). מקצועיות אתית בפסיכותרפיה. ירושלים:
הוצאת מאגנס.
10. לנדאו ר'אקו, שפיר ג'אקו (עורכים) 2007. אתיקה במחקר. ירושלים: הוצאת מאגנס.
ארוין יאלום (1997) על הספה, הוצאת עם עובד.

Gabbard GO (2003). Miscarriages of psychoanalytic treatment with suicidal
patients Int J Psychoanal 84: 249-262.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %

הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הציון הסופי בקורס זה ייקבע על סמך עבודה שתיכתב בסיום השנה במשותף לקורס הנוכחי ולקורס מס' 51794; "יסודות הפסיכותרפיה - עקרונות מקצועיים".